

NEWSLETTER NO 71.

Udruge korporativnih pravnika

ŠTO SE DEŠAVALO TIJEKOM OŽUJKA I TRAVNJA 2019.

1. Edukativno okupljanje HANFE i izdavatelja na uređenom tržištu

2. Ovaj put bez vacatie legis

1. Edukativno okupljanje HANFE i izdavatelja na uređenom tržištu

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu HANFA) je 05. travnja 2019. organizirala edukativno okupljanje izdavatelja s uređenog tržišta na kojem se je govorilo o regulatornom okviru i smjeru, odnosno ciljevima za kojima ide regulatorni okvir te o povećanju kvalitete izvještavanja javnosti, poglavito investitora, ali i o pojačanom nadzoru HANFE, izvještava li izdavatelj čiji su papiri uvršteni na uređeno tržište javnost kvalitetno, odnosno na pripisani način?.

Stupanjem na snagu Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18; u daljnjem tekstu ZTK) 27. srpnja 2018.:

- prestao je važiti Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15, 110/15 i 123/16) i Uredba o izmjeni i dopunama Zakona o tržištu kapitala (NN 131/17), a u ZTK iz 2018.

- implementirane su:

- Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu – propisane informacije o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31. 12. 2004.),

- Smjernice o nadzoru financijskih informacija (Guidelines on enforcement of financial information) i

- Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta – povlaštene informacije.

Ono što čini sadržaj povlaštene informacije može se odrediti time da kada bi povlaštena informacija bila javno dostupna vjerojatno bi imala značajan utjecaj na cijene financijskih instrumenata, a vjerojatnost značajnog utjecaja postoji ako bi razumni ulagatelj vjerojatno uzeo u obzir takvu informaciju kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka. Pri čemu je važno naglasiti da u slučaju ako izdavatelj ne bi mogao osigurati povlaštenost, odnosno tajnost informacija, na primjer kroz popis upućenih osoba (PUO), transakcije rukovoditelja i usko povezanih osoba (lock up period) - takvu informacija je izdavatelj čiji su papiri uvršteni na uređeno tržište obvezan objaviti.

Povećanjem kvalitete izvještavanja nastoji se suzbiti slaba kvaliteta transparentnosti izdavatelja, a koja može uzrokovati smanjenje likvidnosti financijskih instrumenata, smanjenje interesa ulagatelja, smanjenje mogućnosti financiranja i smanjenje stabilnosti financijskog sustava. Dobra kvaliteta objavljenih informacija može izdavatelju donijeti određene koristi kao što su više mogućnosti financiranja iz različitih izvora, osnaživanje financijske pozicije, niži troškovi financiranja, povećanje efikasnosti poslovanja, povećanje konkurentnosti poduzeća, povećanje povjerenja kupaca i dobavljača, poslovanje u stabilnom financijskom okruženju. HANFA kao nadzorno tijelo tržišta kapitala kroz svoje aktivnosti ima za cilj povećati kvalitetu objave propisanih informacija kroz nadzorne i edukativne aktivnosti te kroz administrativna rasterećenja. U tom smislu najavljen je i novi Kodeks korporativnog upravljanja HANFE i ZSE, čije donošenje se očekuju do srpnja 2019., a predstavljanje u jesen 2019. te Vodič za transparentnost čije donošenje se također očekuje do ljeta 2019.

S tim u svezi preambula 26. Direktive 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjenama Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu govori kako bi usklađen elektronički format bio vrlo koristan za izdavatelje, investitore i nadležna tijela, s obzirom da bi olakšao izvješćivanje, pristup, analizu i usporedivost godišnjih financijskih izvještaja. Pripremljen je nacrt Regulatornih tehničkih standarda o Europskom jedinstvenom elektronskom formatu (Regulatory Technical Standard on the European Single Electronic Format – RTS ESEF), čije usvajanje se očekuje u II. kvartalu 2019. Stoga je pravovremeno započinjanje s pripremanjima za ESEF, preporuka za izdavatelje.

Također važno je imati na umu da je temeljem odredbe članka 502. stavka 1. točke 8. ZTK, HANFA ovlaštena provjeravati jesu li financijske informacije iz Glave II ZTK – Objavljivanje informacija o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište, sastavljene u skladu s relevantnim okvirom za financijsko izvještavanje te poduzeti odgovarajuće mjere ako to nije slučaj. Relevantni okvir za financijsko izvještavanje propisan je odredbom članka 17. stavka 3. Zakona o računovodstvu (NN/15, 134/15, 120/16 i 116/18) prema kojem se godišnja financijska izvješća sastavljaju i prezentiraju primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja (MSFI).

U svrhu ispunjavanja zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje ESMA donosi:

- Smjernice o provedbi odredaba koje se odnose na financijske informacije (Guidelines on enforcement of financial information) i
- Smjernice o alternativnim mjerama uspješnosti (Guidelines on alternative performance measures).

ESMA također na kraju svake kalendarske godine određuje prioritete nadzora financijskih informacija za sljedeću kalendarsku godinu te su tako prioriteti za GFI 2018. bili MSFI 9 Financijski instrumenti, MSFI 15 Prihodi na temelju ugovora sa kupcima i MSFI 16 Najmovi.

Temeljem odredbe članka 10. Ugovora o Europskoj uniji od država članica se zahtijeva poduzimanje odgovarajućih mjera za sukladnost s međunarodnim računovodstvenim standardima.

Nakon obavljenog nadzora, a temeljem odredbe članka 503. ZTK, HANFA je ovlaštena izreći i odgovarajuću mjeru pa i obustaviti i zaustaviti trgovanje vrijednosnim papirom.

Izdavatelji čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište obvezan je propisane informacije, kao i njihove ispravke i dopune u propisanim rokovima objaviti na način koji javnosti omogućava brz pristup do propisane informacije na ravnopravnoj osnovi. To znači putem medija za koje je opravdano očekivati da će iste istodobno učinkovito distribuirati najširoj javnosti, ali i u službenom registru propisanih informacija (SRPI) sukladno Pravilniku o vođenju službenog registra propisanih informacija (NN 114/18), Pravilniku o sadržaju i strukturi godišnjeg izvještaja izdavatelja te obliku i načinu njegova dostavljanja HANFI (NN 114/18), Pravilniku o sadržaju i strukturi izvještaja izdavatelja za razdoblje tijekom godine te obliku i načinu njegova dostavljanja HANFI (NN 114/18) i Uredbe o zlouporabi tržišta za PUO u rokovima do 15.04., 15.07. i 15.10. te 15.01. iduće godine.

Zaključak: Transparentnost podrazumijeva dobro korporativno upravljanje u financijski stabilnim, dugoročno održivim i društveno odgovornim izdavateljima, ali i sistematičnost i kompetentnost investitora, uređenog tržišta, nadzornih tijela kako država članica tako i EU, a potpuna i kvalitetna informacija je ona informacija koja daje odgovor na pitanje što ona za izdavatelja i investitora znači te što osigurava jednom, a što drugom (buy – sell).

Pripremila: Gordana Štanfel, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.

2. Ovaj put bez vacatie legis

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (NN 40/19; u daljnjem tekstu ZID ZTD) po trinaesti puta noveliran je Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 121/99 - vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka Ustavnog suda, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19) (u daljnjem tekstu: ZTD).

Osim samih izmjena i dopuna interesantno je samo stupanje na snagu ZID ZTD, koji prema odredbi članka 96. ZID ZTD stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama« (19. travnja 2019. na Veliki petak), osim članaka 38. i 40. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. svibnja 2020. te članaka 32., 41., 44., 45., 46.,

47., 48., članka 292. stavka 10. koji je izmijenjen člankom 50. ovoga Zakona, članaka 51., 57., 59. i članka 631. stavka 1. točke 22. koji je dopunjen člankom 88. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2021.

Po prvi puta nakon četvrt stoljeća ZTD, odnosno njegove izmjene i dopune stupaju na snagu i primjenjuju se prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama« i to u vrijeme sazivanja i održavanja glavnih skupština te pratećih prijava i upisa u sudski registar.

ZTD objavljen u NN 111/93 od 15.12.1993. stupio je na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", a počeo se je primjenjivati od 1.01.1995.

Samo izmjene i dopune ZTD objavljene u NN 34/99, 111/12 i 68/13 stupile su na snagu i primjenjivale su se osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Izmjene i dopune ZTD objavljene u NN 118/03 od 24.07.2003. stupile su na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", a primjenjivale su se od 1. siječnja 2004.

Izmjene i dopune ZTD objavljene u NN 107/07 od 19.10.2007. stupile su na snagu i primjenjivale su se od 1. travnja 2008.

Izmjene ZTD objavljene u NN 146/08 od 17.12.2008. kojima se samo riječi: »porezni broj« zamjenjuju se riječima: »osobni identifikacijski broj« stupile su na snagu i primjenjivale su se od 1. siječnja 2009.

Izmjene i dopune ZTD objavljene u NN 137/09 od 13.11.2009. stupile su na snagu i primjenjivale su se od 1. svibnja 2010.

Izmjene i dopune ZTD objavljene u NN 110/15 od 13.10.2015. stupile su na snagu i primjenjivale su se od 1. studenog 2015.

Sadržajno, osim implementaciju direktiva u hrvatski pravni sustav promjene se odnose i na predmet poslovanja i upis u registar dionica. Propisana je politika primitaka društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, a za društva dionica kojima se trguje na uređenom tržištu propisuje se da najmanje jedan član nadzornog odbora mora biti stručan u području računovodstva ili revizije financijskih izvješća. Detaljno se propisuju poslovi s povezanim osobama. Uvodi se posrednik koji pohranjuje dionice društva, institucionalni ulagatelj, upravitelj imovine i savjetnik pri glasovanju. Dodan je novi Odsjek koji propisuje informiranje dioničara i društva.

Propisano je da je za određivanje vrijednosti predmeta spora mjerodavna vrijednost koju je tužitelj naznačio u tužbi. Ako je tužitelj vrijednost predmeta spora očito previše visoko ili previše nisko naznačio, sud će, po službenoj dužnosti ili na prigovor tuženika, nakon što strankama omogući da se o tome izjasne, rješenjem protiv kojeg nema posebne žalbe odrediti vrijednost predmeta spora.

Pri okončanju likvidacije poslovne knjige i dokumentacija društva likvidatori će sada umjesto sudu predati na čuvanje Hrvatskoj gospodarskoj komori. U posebnom odjeljku propisuje se osnivanje društva na daljinu bez punomoćnika. Od sada ugovor o davanju u zalog poslovnog udjela mora se sklopiti u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik. Uvodi se prestanak društva po skraćenom postupku. Izmijenile su se odredbe članka 498. ZTD- a o reviziji izvješća o odnosima s povezanim društvima te odredba članka 499. o ispitivanju od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora. Također izmijenjene su i prekršajne odredbe.

Naravno izmjene i dopune ZTD-a nose sa sobom i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru (NN 40/19) i .....tko zna što još, ali o tome u idućem broju.

Pripremila: Ana Zbiljski, dipl.iur., Končar - Elektroindustrija, d.d.